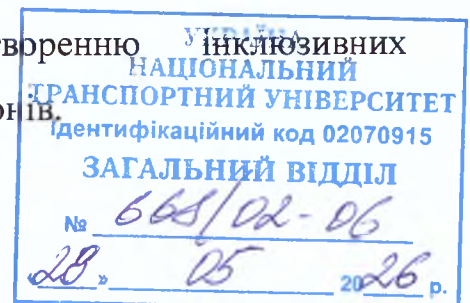

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Уманціва Владислава Юрійовича
на тему «Організаційно-економічний механізм відновлення транспортної
інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»

Актуальність теми та загальна характеристика роботи. Складність та масштабність завдань з відбудови та модернізації економіки України пов'язані з тим, що транспортна інфраструктура відграватиме провідну роль у забезпеченні процесів відновлення. Функціонування транспортної інфраструктури пов'язане з проектною унікальністю об'єктів, високими витратами на будівництво та утримання. В сучасних умовах саме транспортна інфраструктура відіграє найважливішу роль у забезпеченні ефективності господарських зв'язків та міжнародної економічної інтеграції.

Активізація глобалізаційних процесів значною мірою впливає на функціонування міжнародних транспортних коридорів, зростання обсягів перевезень, упровадження інноваційних технологій та забезпечує інтеграцію національних транспортних систем. Транспортна інфраструктура не тільки формує надійне підґрунтя для стійкого економічного зростання, але й є важливим чинником досягнення цілей сталого розвитку. На сьогодні транспортна інфраструктура покликана сприяти зменшенню викидів парникових газів на основі впровадження екологічних технологій, підвищенню енергетичної ефективності, створенню інклюзивних транспортних рішень та забезпеченню стійкого регіонального

В такому контексті наукове обґрунтування теоретико-методичних засад функціонування організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури з використанням публічно-приватного партнерства є не тільки теоретично значущим, але й має вкрай важливе практичне значення для подолання руйнівних наслідків та формування ефективної стратегії відбудови. Наукова цінність поданої на рецензування дисертаційної роботи полягає у комплексному дослідженні теоретико-методичних засад і визначенні науково-практичних аспектів відновлення транспортної інфраструктури та обґрунтуванні на цій основі організаційно-економічного механізму публічно-приватного партнерства.

Особливої вагомості роботі надає розвиток адаптивного організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури, в якому результативність проєктів моделюється через складні комбінації параметрів інституційної спроможності, обґрунтованості їх підготовки, доступності фінансування, регіональних аспектів забезпечення та цілої низки інших вагомих складових. В умовах дефіциту ресурсів, кадрових деформацій, логістичних збоїв та високого рівня невизначеності процес відновлення транспортної інфраструктури вимагає відмови від декларативного підходу та переходу до технологічних інновацій. Виникає потреба у системному переході до управління впровадженими інноваційними рішеннями з доведеною економічною ефективністю та обґрунтованими критеріями оцінювання їхньої результативності.

Обґрунтованість одержаних результатів та сформульованих у дисертаційній роботі висновків загалом є належною та переконливою. Дисертаційне дослідження спирається на узагальнення вагомого доробку українських і закордонних науковців щодо еволюції наукових концепцій відновлення транспортної інфраструктури. Робота базується на комплексному та коректному застосуванні системного і процесного підходів, методів DEA-аналізу, порівняльного і статистичного аналізу, а також на комплексному

розкритті законодавчого і нормативно-правового забезпечення, аналітичних матеріалів, а також відкритих статистичних даних.

Мета та завдання дисертаційної роботи. Дисертаційна робота Уманціва Владислава Юрійовича присвячена розробці теоретико-методичних засад та обґрунтуванню практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства. Здобувач у дослідженні вирішив низку завдань, серед яких розкриття ролі транспортної інфраструктури в економіці та публічно-приватного партнерства як інноваційного механізму її відновлення, визначення стратегічно-цільових орієнтири відновлення та розвитку транспортної інфраструктури в контексті державної політики повоєнної модернізації економіки, проведення аналізу ефективності інвестицій у транспортну інфраструктуру та ідентифікація чинників, які її детермінують, систематизація світової практики відновлення економіки з використанням досвіду партнерства публічного та приватного секторів, обґрунтування економічної доцільності застосування публічно-приватного партнерства для відновлення транспортної інфраструктури, узагальнення регіональних особливостей відновлення транспортної інфраструктури України та обґрунтування вибору адекватних моделей публічно-приватного партнерства, розроблення рекомендацій з удосконалення організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури України на засадах адаптивності та сталого розвитку.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у поглибленні та систематизації теоретико-методичних засад і розробленні практичних положень щодо організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства. Наукове значення положень і результатів проведеного Уманцівим Владиславом Юрійовичем дослідження, які виносяться на захист, полягає, зокрема, у вдосконаленні організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури на основі публічно-приватного партнерства, в

архітектоніку якого, крім вже наявних організаційного, правового, економічного, фінансового та блоку управління ризиками, інтегрований адаптивний блок, що дає змогу з урахуванням оцінювання ступеня пошкодження інфраструктурних об'єктів у регіональному вимірі визначити пріоритетність їх відновлення; удосконаленні логіки обґрунтованості стратегічних орієнтирів відновлення транспортної інфраструктури на основі нової ролі публічно-приватного партнерства, котре визначається не тільки як інвестиційний інструмент, але і як складова державної політики повоєнної модернізації; поглибленні системи оцінювання ефективності інвестицій у транспортну інфраструктуру за рахунок поєднання методу Data Envelopment Analysis і регресійного аналізу, що дозволило не лише визначити рівень, а й встановити вплив чинників на показник ефективності та обґрунтувати визначальну роль інституційного середовища, врахування якого є необхідним для формування організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури; вдосконаленні методичного апарату кластерного аналізу регіонів України шляхом запровадження нових інтегральних показників, серед яких індекси руйнувань, ризиків, логістики, економічного потенціалу та інституційної спроможності. Показово, що запропоновані індикатори дозволили у контексті завдань відновлення транспортної інфраструктури згрупувати території у кластери для вибору оптимальних моделей публічно-приватного партнерства та реалізації функціонально-орієнтованого планування.

У рецензованій дисертації набули подальшого розвитку трактування сутності публічно-приватного партнерства як інституційної платформи взаємодії публічного та приватного секторів, що відображає специфіку інноваційних зрушень, орієнтованих на досягнення цілей сталого розвитку і використання специфічних технологій і фінансових інструментів. Розширене розуміння сутності публічно-приватного партнерства дозволило сформулювати гнучку та адаптивну систему обґрунтування управлінських рішень, застосувати інструменти стимулювання інноваційного розвитку, котрі

нівелюють інституційні асиметрії та деструкції у системі відновлення транспортної інфраструктури. Здобувач поглибив методичні основи оцінювання доцільності реалізації на засадах публічно-приватного партнерства транспортних інфраструктурних проєктів, які доповнені методикою проведення сценарного аналізу монетизації суспільних вигід, вартісної оцінки ризиків за методологією Флівб'єрга та визначення загального економічного ефекту від зменшення витрат публічного сектору. Крім того, у дисертації розвинене розуміння процесу адаптації світових практик публічно-приватного партнерства для відновлення транспортної інфраструктури, що дозволяє здійснювати відбудову за принципом Build Back Better (сталого відновлення) з урахуванням євроінтеграційного вектору України. Запропонована система передбачає структурні зміни в управлінні публічними інвестиціями, вдосконалення стратегічного планування та моделей змішаного фінансування, а також використання цифрових систем моніторингу реалізації проєктів у транспортній сфері України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в узагальненні та розвиткові науково-теоретичних положень, обґрунтуванні методичних підходів і практичних рекомендацій щодо функціонування організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства. Результати дослідження впроваджені у діяльність цілої низки інституцій, серед яких Офіс міжнародних проєктів АТ «Укрзалізниця» (довідка від 26.01.2026 р.), Стратегічна група «Софія» (довідка № 14/1 від 11.09.2025 р.), Інститут розвитку національної економіки (довідка № 27/2 від 17.10.2025 р.), Національний інститут стратегічних досліджень (довідка № 293/132 від 26.02.2026 р.), а також використовуються в освітньому процесі при підготовці здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» у Національному транспортному університеті (акт про впровадження № 212/01-08 від 13.04.2026 р.).

Повнота викладу наукових положень та результатів в опублікованих працях. Основні положення та результати дисертаційного

дослідження повною мірою відображені у наукових публікаціях автора. За темою дисертації опублікована 21 наукова праця (7 із яких у співавторстві), із них 1 стаття у виданні, що індексується наукометричною базою Web of Science, 7 статей у наукових фахових виданнях України, 13 праць апробаційного характеру. Кількість і рівень наукових публікацій відповідають встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та забезпечують належну апробацію одержаних результатів.

Структура дисертаційної роботи. Дисертаційна робота структурована відповідно до встановлених академічних вимог і складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, визначений її зв'язок із науковими напрямами кафедри, сформульована мета та завдання дослідження, окреслені об'єкт і предмет, визначена методологічна основа та методи дослідження. У вступі також розкрита наукова новизна отриманих результатів, їх теоретичне та практичне значення, наведені відомості про апробацію результатів і публікації здобувача.

У першому розділі здійснене розкриття теоретичних засад аналізу ролі транспортної інфраструктури в економіці, поглиблене трактування економічної сутності публічно-приватного партнерства та проведений аналіз його значення у контексті становлення інноваційного механізму відновлення транспортної інфраструктури. Дисертант обґрунтував положення про те, що транспортна інфраструктура дає змогу забезпечити транспортне обслуговування всіх сфер економічної діяльності та відображає динаміку розвитку національної економіки, формує інвестиційну привабливість, забезпечує ефективну міжнародну економічну взаємодію.

Другий розділ присвячений визначенню стратегії та цільових орієнтирів відновлення й розвитку транспортної інфраструктури, аналізу місця і ролі публічно-приватного партнерства у відновленні транспортної інфраструктури в контексті реформування системи публічних інвестицій, розкриттю світового досвіду публічно-приватного партнерства у цій царині, визначенню

перспективних напрямів його імплементації в інституційне середовище України. Запропоновані напрями побудови системи ідентифікації ризиків, їх оцінювання та визначення пріоритетності проектів публічно-приватного партнерства у сфері транспортної інфраструктури.

У третьому розділі визначена архітектура адаптивного організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства, здійснене проектування регіонального розвитку публічно-приватного партнерства у контексті відновлення транспортної інфраструктури, визначені напрями формування організаційно-економічного механізму на засадах адаптивності та стійкості. На основі аналізу практики публічно-приватного партнерства в умовах повоєнного відновлення визначено, що виник інституційний дисбаланс між формуванням необхідної нормативно-правової бази та низькою ефективністю її практичного втілення. Автором встановлено, що поширення позитивного досвіду спроможне сприяти створенню передумов для трансформації публічно-приватного партнерства з поодиноких прикладів на довгостроковий механізм повоєнного відновлення транспортної інфраструктури України.

Висновки узагальнюють результати проведеного дослідження, підтверджують досягнення поставленої мети та виконання визначених завдань, а також містять науково обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства.

Окремі дискусійні питання та зауваження. Відзначаючи позитивні сторони дисертаційної роботи Уманціва Владислава Юрійовича на тему «Організаційно-економічний механізм відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства», слід звернути увагу на певні зауваження та дискусійні положення.

По-перше, у п. 1.2 автор ґрунтовно аналізує економічну сутність публічно-приватного партнерства у системі інфраструктурного розвитку та розкриває симетричний дуалізм інтересів учасників публічно-приватного

партнерства у процесі реалізації проєктів. Водночас доцільно було б проаналізувати суперечності, які є неодмінним атрибутом при взаємодії органів публічної влади та суб'єктів приватного підприємництва, а також запропонувати власні шляхи розв'язання вказаних суперечностей.

По-друге, у п. 2.3 дисертант розкриває світовий досвід публічно-приватного партнерства у відновленні транспортної інфраструктури та перспективи його використання в Україні. Однак доцільно було б конкретніше обґрунтувати, який саме світовий досвід й при реалізації яких проєктів найбільшою мірою можна було б застосувати в Україні у процесі відновлення та модернізації її транспортної інфраструктури.

По-третє, цікавим є регіональний аспект проектування регіонального розвитку публічно-приватного партнерства в контексті відновлення транспортної інфраструктури, наведений у п. 3.2. Водночас було б доцільно більше уваги приділити розкриттю ризиків реалізації таких проєктів з урахуванням специфіки та умов воєнного стану.

По-четверте, безперечним здобутком автора є запропонований у п. 3.3 інструментарій забезпечення адаптивності та стійкості організаційно-економічного механізму публічно-приватного партнерства у відновленні транспортної інфраструктури України. Однак варто було б більше уваги приділити розкриттю чинників глобальної макроекономічної нестабільності, які потенційно спроможні завади реалізації окреслених пропозицій.

Разом із тим, висловлені зауваження мають здебільшого дискусійний характер, не знижують рівня цінності представленої дисертаційної роботи, а скоріше свідчать про складність проблематики дослідження.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Уманціва Владислава Юрійовича на тему «Організаційно-економічний механізм відновлення транспортної інфраструктури на засадах публічно-приватного партнерства» є завершеним і самостійно виконаним науковим дослідженням. Виклад матеріалу відзначається логічністю, послідовністю та дотриманням наукового стилю. За рівнем наукової новизни, обґрунтованістю і достовірністю

завершеним і самостійно виконаним науковим дослідженням. Виклад матеріалу відзначається логічністю, послідовністю та дотриманням наукового стилю. За рівнем наукової новизни, обґрунтованістю і достовірністю отриманих результатів, а також їх теоретичною і практичною значущістю робота відповідає Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44, а її автор Уманців Владислав Юрійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Рецензент:

**завідувач кафедри фінансів, обліку і аудиту
Національного транспортного університету,
доктор економічних наук, професор**

Антоніна БАЗИЛЮК

